

Verslagformulier examenbesprekingen talen

Vak: Spaans

Niveau: HAVO -tijdvak 1 (2026)

Datum bespreking: 28 mei 2026

Opgesteld door: Sectie Spaans, Levende Talen (examenbespreking)

Dit verslag bundelt de opmerkingen uit de examenbespreking en wordt verstuurd aan het College voor Toetsen en Examens (CvTE). De gerichte vragen aan het CvTE zijn in de laatste kolom met "Ja" gemarkeerd. Conform de disclaimer hebben deze besprekingen geen officiële status; in alle gevallen is het correctievoorschrift, eventueel met aanvulling, bindend.

Het formulier kent drie categorieën: A. opmerkingen bij de teksten, B. opmerkingen bij de opgaven (onderverdeeld in B1: geen opmerkingen, B2: aanbevelingen, B3: vraag of melding aan het CvTE), en C. algemene opmerkingen en aanbevelingen.

Categorie A: Opmerkingen bij de teksten

Tekst	Titel/onderwerp	Opmerkingen uit de examenbespreking	Vraag aan CvTE?
1	Una pareja holandesa compra un pueblo en España	Geen opmerkingen.	
2	Biblioplaya: una biblioteca en la playa	Geen opmerkingen.	
3	Mujeres bolivianas escalan los Andes	Geen opmerkingen.	

4	Galletas nuevas	De foto bij de tekst is misleidend. De afbeelding toont een man die een (donutachtig) koekje in melk dopt, terwijl het in de tekst beschreven product juist werkt als een rietje: het koekje is langwerpig, heeft aan één uiteinde een gaatje waardoor je de melk opzuigt, en is aan de buitenkant met chocola bedekt. Het in het midden zichtbare “gat” op de foto sluit niet aan bij het tekstbeeld (zuigen aan het uiteinde) en suggereert eerder dopen. Hierdoor konden kandidaten het principe van het product niet uit de afbeelding afleiden, wat het tekstbegrip (mede gevraagd bij vraag 12) bemoeilijkt. De sectie beveelt aan dit mee te wegen.	Ja
5	La revolución catsitter		
Tekst	Titel/onderwerp	Opmerkingen uit de examenbespreking	Vraag aan CvTE?
6	Julieta		
7	Lo ‘cool’ es hablar spanglish	Opmerking vanuit de bespreking: de schrijfwijze “Espanglish” (met E) is door de RAE erkend en zou de menging tussen de twee talen (español + english) juist duidelijker maken. De sectie geeft dit ter overweging mee. De tekst en alinea 3 vormen de basis voor vraag 27; zie de opmerkingen bij vraag 27 in categorie B over de aansluiting tussen tekst en vraagstelling.	Ja
8	¿Por qué triunfan los influencers de más de 50?	De man op de foto komt verder niet voor in de tekst; de tekst gaat volledig over Carmen Gimeno. Dit had geen negatieve invloed op het tekstbegrip, maar viel meerdere correctoren op. Vermoedelijk staat de man symbool voor de groep 50-plus influencers.	Nee
9	DNI-Animal	Geen opmerkingen.	
10	Queso de Cabrales de 30 000 euros	Geen opmerkingen.	
11	Carta a la Directora – Imposible independizarse	Geen opmerkingen.	
12	Siam Park TENERIFE	Geen opmerkingen.	

Vraag	Categorie	Opmerkingen uit de examenbespreking	Vraag aan CvTE?
1	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
2	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
3	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
4	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
5	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
6	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	

7	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
8	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	

Categorie B: Opmerkingen bij de opgaven

Classificatie: B1 = geen opmerkingen; B2 = aanbevelingen voor correctoren of examenmakers; B3 = de vraag bevat een onvolkomenheid/fout of is niet volledig.

Vraag	Categorie	Opmerkingen uit de examenbespreking	Vraag aan CvTE?
9	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
10	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
11	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
12	B2	<p>Aanbeveling voor correctoren: het goede antwoord is ruimer dan alleen "er zit een gat in". De aandacht voor het nieuwe koekje wordt mede verklaard doordat het de melk goed/volledig absorbeert én doordat een lepeltje niet meer nodig is.</p> <p>Veel kandidaten benoemen het gaatje niet, maar schrijven wel dat het koekje de melk goed absorbeert; let bij de correctie op deze formuleringen.</p> <p>Antwoorden die het absorberen toeschrijven aan de chocoladelaaag zijn onjuist.</p> <p>Zie ook de opmerking bij tekst 4: de misleidende foto maakte het lastig het principe (zuigen via een gaatje) te herkennen.</p>	<p>Ja</p> <p>De sectie verzoekt het CvTE de misleidende afbeelding mee te wegen, aangezien kandidaten zich het werkingsprincipe van het koekje op basis van de foto moeilijk konden voorstellen.</p> <p>→ Onze reactie bevindt zich hieronder</p>
13	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
14	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
15	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
16	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
17	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	

18	B2	Aanbeveling voor correctoren: antwoorden in de trant van “het aantal/de hoeveelheid katten” goed rekenen, ook wanneer niet expliciet “te verzorgen” of “waarop opgepast moet worden” wordt vermeld. De sectie beschouwt dit als impliciet voldoende. Vraag was over het algemeen goed te doen.	
19	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
20	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
21	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
22	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
23	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
24	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	

Vraag	Categorie	Opmerkingen uit de examenbespreking	Vraag aan CvTE?
25	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
26	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	

27	B3	<p>De vraag leverde over vrijwel de hele linie problemen op: vrijwel geen enkele kandidaat (bij meerdere correctoren niemand of slechts één) had het antwoord conform het beoordelingsmodel goed; ook sterke kandidaten en native/near-native sprekers misten de vraag.</p> <p>Kern: het beoordelingsmodel vereist het element '(toegevoegd aan het) woordenboek'. Veel kandidaten antwoorden "(voorbeelden van) Spanglish", wat op tekstniveau verdedigbaar is, maar volgens het model fout.</p> <p>Vraagstelling: door de verwijzing "Waarvan zijn deze woorden voorbeelden?" in combinatie met de hele tekst lijkt "Spanglish" een logisch antwoord. De gevraagde functie binnen alinea 3 (woorden die door de RAE aan het woordenboek zijn toegevoegd) komt onvoldoende duidelijk in de vraagstelling naar voren.</p> <p>De sectie mist 'scaffolding': een tussenvraag of een sterkere sturing naar de functie van alinea 3 had de bedoeling van de vraag verhelderd. Nu lijkt de vraag eerder op havo-plus/vwoniveau.</p> <p>Aanvullende opmerking (zie ook tekst 7): de RAE-erkende schrijfwijze "Espanglish" (met E) zou de menging van de twee talen verduidelijken.</p> <p>Gerichte vraag aan het CvTE:</p>	<p style="text-align: center;">Ja kan de vraagstelling worden heroverwogen / kan met deze onvolkomenheid rekening worden gehouden bij de normering, gezien het zeer lage aantal correcte antwoorden? → Zie antwoord hieronder</p>
28	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
29	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
30	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
31	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
32	B2	<p>Aanbeveling voor correctoren: "criterio" is een false friend. Veel kandidaten vertalen dit als 'kritiek'.</p> <p>Goed rekenen: antwoorden die verwijzen naar een (beter ontwikkelde / oprechtere) mening of oordeel, bijv. "hun mening is beter"</p>	
Vraag	Categorie	Opmerkingen uit de examenbespreking	Vraag aan CvTE?

		ontwikkeld/onderbouwd” of “ze geven eerlijke/opbouwende kritiek (op de mening)”. Fout rekenen: antwoorden waarin ‘kritisch/kritiek’ op de persóón slaat (“ze zijn kritische mensen”) of waarin alleen “professioneler” wordt genoemd. De sectie zou ook “ze zijn geloofwaardiger/oprechter” (vgl. de tussenkop ‘Mayor credibilidad’) goed rekenen; dit ter bevestiging meegegeven.	
33	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
34	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
35	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
36	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
37	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
38	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
39	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	
40	B1	Geen opmerkingen bij deze vraag.	

Categorie C: Algemene opmerkingen en aanbevelingen

	Opmerking / aanbeveling	Vraag aan CvTE?
1	Tekstkeuze: het examen is sterk op Spanje georiënteerd. De sectie zou, mede met het oog op de (nieuwe) kerndoelen, graag meer teksten over Spaanstalig Latijns-Amerika zien. Nu was er één tekst over de Andes (tekst 3) en één over spanglish (tekst 7); een extra Latijns-Amerikaanse tekst zou wenselijk zijn.	Ja Aanbeveling aan de examenmakers om in toekomstige examens meer Spaanstalig Latijns-Amerikaanse teksten op te nemen.
2	Niveau en lengte: het examen was qua lengte en moeilijkheid goed te doen en vergelijkbaar met voorgaande jaren. Niet alle havokandidaten bleven tot het einde zitten, wat erop wijst dat de tijd ruim voldoende was.	Nee

3	Opmaak: de sectie is positief over het feit dat de voetnoten direct onder aan de bladzijde staan in plaats van aan het einde van de tekst (nieuwe opmaak sinds vorig jaar). Dit wordt als prettig ervaren.	Ja Ja. Blijft het huidige havo antwoordblad gehandhaafd of gaat dit (net als bij mavo/vmbo) richting losse bladen?
	Opmerking / aanbeveling	Vraag aan CvTE?
4	Normering: de sectie is benieuwd naar de N-term en vraagt zich af of deze vergelijkbaar zal zijn met vorig jaar.	Nee

Reactie CvTE

Muchas gracias por el detallado informe y por las recomendaciones! Wij nemen jullie algemene opmerkingen over tekstkeuze en lengte mee. Het is goed te lezen dat de bronvermelding per tekstsoort is opgevallen en als positief wordt ervaren.

De losse antwoordbladen blijven voorlopig gewoon gehandhaafd. De verschillen per schoolsoort hebben o.a. te maken met de verschillende kandidaatpopulaties.

Waar gevraagd hebben onze vakexperts inhoudelijk een terugkoppeling gegeven:

VRAAG 12:

De vraag: de sectie verzoekt het CvTE de misleidende afbeelding mee te wegen, aangezien kandidaten zich het werkingsprincipe van het koekje op basis van de foto moeilijk konden voorstellen.

Antwoord: In werkelijkheid heeft het koekje op de foto geen zichtbaar gat en gaat het vooral om wat er in de tekst beschreven wordt. We nemen jullie feedback over het gebruik van plaatjes en foto's bij de teksten mee.

Graag artikel 3.3 volgen van het correctiemodel.

VRAAG 27:

Gerichte vraag aan het CvTE: kan de vraagstelling worden heroverwogen / kan met deze onvolkomenheid rekening worden gehouden bij de normering, gezien het zeer lage aantal correcte antwoorden?

Antwoord: Als alle leerlingen deze vraag niet goed hebben, dan blijkt dat uit de analyse en wordt er in de normering rekening mee gehouden. Ook hier geldt dat bij elk examen er

makkelijke en moeilijke vragen worden gesteld, zodat er onderscheid kan worden tussen de niveaus van leerlingen.